

Ухвалено
Педагогічною радою
Протокол № 3 від 17.09.2024

КОДЕКС БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

ПЕРЕДМОВА

Кодекс безпечного освітнього середовища – це документ закладу освіти, який повинен регулювати всі напрями діяльності закладу, пов'язані з порушеннями прав дитини на безпеку, а також питання підтримки дітей і втручання в ситуації, коли може виникати загроза їхньому життю, здоров'ю або благополуччю

Розробка КБОС є і вимогою часу, і важливим елементом нової української школи, і надзвичайно відповідальним кроком у питаннях взаємодії між усіма учасниками (дітьми, вчителями, батьками) освітнього процесу у навчальному закладі. В

Кодекс безпечного освітнього середовища (КБОС) розроблений на підставі методичного посібника за загальною редакцією Цюмак Т.П. «Кодекс безпечного освітнього середовища», який схвалено Міністерством освіти і науки України (протокол № 2 від 13 червня 2018 р.)

Головною метою КБОС у закладі є навчання дітей і дорослих безпечній взаємодії у навчально-виховному процесі, а також захист дітей від насильства та зловживань з боку однолітків і дорослих (батьків, опікунів або працівників навчальних закладів).

Головною метою КБОС у закладі є навчання дітей і вчителів безпечній взаємодії у освітньому процесі, а також захист учнів від усіх проявів насильства, дискримінації та зловживань з боку однолітків і дорослих (батьків, опікунів або працівників навчальних закладів).

Працівники закладу освіти повинні діяти відповідно до чинного законодавства України та у межах своїх повноважень, використовуючи :

- взаєморозуміння; • взаємоповагу;
- дружню атмосферу;
- пріоритет прав людини;
- толерантність;
- постійний розвиток;
- активну життєву позицію;
- здоровий спосіб життя;
- людяність;
- порядність;
- повагу до приватного життя;
- мир тощо

РОЗДІЛ І. БЕЗПЕЧНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

1. Освітнє середовище в освітньому закладі.

1.1. Сучасне освітнє середовище створює неповторне індивідуалізоване та персоналізоване враження, де у кожного є можливість відшукати себе. Середовище навчального закладу-це місце, де зустрічаються та взаємодіють учні, вчителі, працівники закладу, батьки та гості навчального закладу, де відбуваються заняття, цікаві зустрічі, свята та концерти, лекції та семінари, діють гуртки, клуби, учнівські організації самоврядування. Вітчизняні та зарубіжні науковці й практики трактують **освітнє середовище, як частину життєвого, соціального середовища людини**, яка виявляється у сукупності усіх освітніх факторів, що безпосередньо або опосередковано впливають на особистість у процесах навчання, виховання та розвитку; є певним виховним простором, в якому здійснюється розвиток особистості.

1.2. **Освітнє середовище** - це характеристика життя всередині освітнього закладу, система впливів і умов формування особистості, а також система можливостей для розвитку особистості, які містяться у соціальному та просторово-предметному оточенні.

1.3. **Психологічний аспект БОС** - питання психологічної безпеки освітнього середовища, що впливають на фізичне і психічне здоров'я особистості. Зокрема, психотравмуючих ситуацій в освітньому процесі освітнього закладу можна віднести:

- конфлікти у стосунках учитель-учень, учень-учень, учень-батьки тощо;
- проблема адаптації в освітньому середовищі; - атмосфера конкуренції між однолітками;
- надмірна вимогливість педагогів тощо.

1.4. **Екологічний аспект безпеки освітнього середовища** - система психолого-педагогічних умов, впливів і можливостей, які забезпечують захищеність особистості від негативного впливу екологічних факторів, що визначають оптимальність взаємодії зі світом природи.

1.5. **Інформаційна частина безпеки освітнього середовища** через застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освіті здійснює масовий, глобальний вплив на особистість. Серед негативного впливу інформації на сучасне освітнє середовище:

відсутність належних механізмів контролю якості інформації, доступної через сучасні телекомунікаційні технології, що породжує проникнення в освітній простір великого обсягу недостовірної інформації;

неконтрольоване проникнення інформації сумнівного, агресивного змісту, яка може сприяти виникненню насильства, булінігу, кібербулінігу тощо.

1.6. Таким чином, **безпечне освітнє середовище** - це стан освітнього середовища, в якому: наявні безпечні умови навчання та праці, комфортна міжособистісна взаємодія, що сприяє емоційному благополуччю дітей, педагогів і батьків, відсутні будь-які прояви насильства та є достатні ресурси для їх запобігання, а також дотримано прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки кожного учасника освітнього процесу.

2. Фактори безпечного освітнього середовища.

На безпечне освітнє середовище впливають:

2.1. Якість міжособистісних відносин

- позитивні фактори (довіра, доброзичливість, схвалення, толерантність);

- негативні фактори (агресивність, конфліктність, ворожість, маніпулятивність).

2.2. Захищеність в освітньому середовищі - оцінка відсутності насильства у всіх його видах, формах для всіх учасників освітнього простору.

2.3. Комфортність в освітньому середовищі - оцінка емоцій, почуттів та домінуючих переживань у процесі взаємодії викладачів і студентів в освітньому середовищі закладу. Нерозвиненість системи психологічної допомоги в освітній установі може призвести до неефективного психологічного супроводу учня, а у вчителів - емоційного вигорання і, як наслідок, спричинити професійну деформацію, що і в першому і в другому випадку створить серйозну загрозу психічному здоров'ю особистості.

2.4. Задоволеність освітнім середовищем - задоволення базових потреб студента у:

- допомозі та підтримці;
- збереженні та підвищенні його самооцінки;
- пізнанні та діяльності;
- розвитку здібностей і можливостей.

Основними характеристиками процесу взаємодії всіх учасників освітнього середовища є особистісно-довірливе спілкування, а його відсутність спричиняє досить негативні наслідки (емоційний дискомфорт, небажання висловлювати свою точку зору, думку, негативне ставлення до себе, втрата особистої гідності, небажання звертатися по допомогу, ігнорування особистих проблем і труднощів оточуючих учнів і вчителів, неуважність до прохань і пропозицій).

3. Принципи безпечного освітнього середовища

Визначаються наступні принципи безпечного освітнього середовища:

–Принцип домінування життя людини як головної цінності, що визначає модель мінімальної (необхідної) безпеки, максимально усуває ризики, що загрожують життю як дітей, так і дорослих.

–Принцип регіональної специфіки передбачає під час організації системи безпеки освітнього середовища закладу освіти облік небезпек і можливих надзвичайних ситуацій конкретного регіону (міста, області, району).

–Принцип комплексності оцінки небезпек (ризиків), що задає методику оцінки різних педагогічних (освітніх) ризиків (зовнішніх і внутрішніх) на основі комплексного, системно-синергетичного підходів.

–Принцип міні-макса, що визначає досягнення максимального ефекту безпеки при наявності мінімуму ресурсного забезпечення.

–Принцип максимальної ефективності управління системою заходів і створених педагогічних умов, спрямованих на забезпечення максимальної безпеки освітнього середовища і закладу освіти, як соціального інституту в цілому.

Робота над створенням освітнього середовища не припиняється з досягненням певного результату. Насамперед, це безперервний процес реагування на нові виклики життя, пошук нових можливостей, ресурсів, генерування нових ідей і правил. Водночас необхідно, щоб всі учасники цього процесу усвідомлювали спільну відповідальність, мали вміння, бажання та добру волю для такої співпраці.

РОЗДІЛ II. КОДЕКС БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

КБОС - це документ закладу освіти, який повинен регулювати всі напрями діяльності закладу щодо порушень прав особистості на безпеку, а також питання її підтримки та втручання в ситуації, коли може виникати загроза її життю, здоров'ю та благополуччю.

У ньому мають бути прописані конкретні дії, що стосуються, насамперед, захисту студентів від різного роду загроз, ризиків під час перебування в закладі освіти, а також чіткі рекомендації щодо забезпечення студентам і викладачам комфортних умов життєдіяльності.

КБОС передбачає визначення критеріїв фізичної, психологічної, соціальної, інформаційної безпеки учнів, відповідно до яких розробляються конкретні дії, чітко визначаються заходи, процедури, які допоможуть учасникам освітнього процесу у випадках виявлення ризиків і загроз.

Реалізація КБОС стає можливою за умови проведення спеціального навчання (воно може бути внутрішнім, зовнішнім або через мережу Інтернет) для усіх учасників освітнього процесу закладу освіти.

Основні завдання, які покликаний виконувати КБОС у закладі освіти:

- виявити чинники, які перешкоджають безпеці учасників освітнього процесу;
- відпрацювати систему узгоджених поглядів і уявлень учнів, педагогів, психологів, батьків на освітнє середовище закладу;
- обґрунтувати умови організації безпечного освітнього середовища та вимоги (критерії) до його ефективної організації для кожного учасника освітнього процесу;
- скласти мінімальну та доступну програму навчання для учнів, педагогів, батьків;
- сформулювати конкретні рекомендації учнів, педагогічним працівникам, адміністрації закладу, батькам щодо організації безпечного середовища в закладі освіти.

Положення КБОС повинні:

- відповідати вимогам чинного законодавства;
- бути чіткими та зрозумілими, оскільки вони є настановами до дії;
- містити установку на те, що потрібно зробити учасникам освітнього процесу, а не те, чого робити не можна;
- поширюватися на всіх учасників освітнього процесу;
- містити правила, які є відомими та очевидними, а не декларативними.

- Процес реалізації цього документа передбачає:
- проведення консультацій з усіма працівниками закладу, батьками, учнями щодо положень КБОС;
 - прийняття рішень про те, хто, де і коли має виконувати конкретні дії; навчання педагогічних працівників з питань захисту дітей і механізмів реагування на ризиковані та загрозові ситуації, а також особливості надання допомоги;
 - навчання батьків з питань ефективного спілкування з власною дитиною, захисту дітей і позитивних методів виховання без фізичних покарань та психологічного тиску на дитину; ознайомлення їх із загрозами для дітей у мережі Інтернет;
 - навчання учнів з питань попередження знущання над однолітками, небезпек у мережі Інтернет тощо;
 - власне виконання положень документа закладу освіти;
 - контроль та оцінка діяльності з реалізації КБОС.

Розділ III. СТРАТЕГІЯ ЗАХИСТУ УЧНІВ

Головним правилом для всіх дій працівників закладу є необхідність діяти в найкращих інтересах дитини. Кожний працівник повинен ставитися до студентів з повагою та враховувати їхні потреби. Використання працівником будь-якої форми насильства проти учнів є неприйнятним. Для досягнення цього працівники закладу повинні діяти відповідно до чинного законодавства та внутрішніх правил закладу в межах своїх повноважень.

3.1. Визначення термінів

1. **Працівник закладу-особа**, яка працює в закладі згідно з трудовою угодою або за контрактом.
2. **Учень** - особа, що навчається.
3. **Особа, уповноважена представляти дитини** - один з її рідних або прийомних батьків, або законний опікун.
4. **Дозвіл батьків (опікунів)** означає дозвіл, наданий хоча б одним з батьків дитини. Проте, якщо між батьками немає згоди, їм має бути повідомлено, що питання повинно бути вирішено в родині або опікунському суді.
5. **Насильство проти дитини** розуміється, як дії проти учня, що підлягають покаранню та є забороненими, скоєні будь-якою особою, зокрема працівником закладу, або дії, які загрожують благополуччю дитини, зокрема неналежний догляд за нею.
6. **Особа, відповідальна за Інтернет** - працівник закладу, призначений його керівником для контролю за користуванням учнями мережею Інтернет на території закладу та їх безпеку під час такого користування.
7. **Особа, відповідальна за реалізацію «Стратегії захисту дітей від насильства»** (далі - Стратегії) - працівник закладу, призначений його керівником для контролю за її виконанням.
8. **Особисті дані учня** - будь-яка інформація, за допомогою якої можна ідентифікувати учня.

3.2. Визначення чинників ризику насильства проти дитини та реагування на них

1. Працівники закладу мають знати чинники ризику насильства проти дитини та звертати на них увагу в рамках своїх службових обов'язків.
2. Якщо виявлено чинники ризику, працівники закладу повинні повідомити про них батькам і надати їм інформацію про можливості для отримання підтримки, а також заохотити їх до вирішення проблеми.
3. Працівники повинні контролювати стан і благополуччя дитини.

3.4. Порядок реагування у випадках насильства проти дитини.

Якщо працівник закладу підозрює, що учень став жертвою насильства, він повинен надати інформацію про це в письмовій формі класному керівнику, психологу або керівнику

закладу. Практичний психолог викликає батьків або опікунів учня, яка може бути жертвою насильства, і повідомляє їм про це.

1. Психолог повинен підготувати опис ситуації учня в закладі освіти та в родині на підставі своїх розмов з дитиною, вчителями та батьками і розробити план допомоги учневі.

2. План допомоги має включати рекомендації з таких питань:

a. вжиття заходів для забезпечення безпеки дитини, у т.ч. повідомлення компетентних служб про можливий випадок насильства;

b. підтримка, яку заклад освіти повинен запропонувати дитині;

c. направлення учня до спеціалізованого центру для отримання допомоги (за потреби).

3. У більш складних випадках (пов'язаних із сексуальним насильством, жорстоким фізичним або психологічним насильством) керівник закладу повинен створити групу реагування, до складу якої можуть входити практичний психолог, класний керівник та інші працівники закладу, обізнані із ситуацією або добре знайомі з учнем (надалі - група реагування).

4. Група реагування повинна підготувати план надання допомоги учневі. Стратегії базуються на матеріалах, підготовлених практичним психологом закладу, та іншій інформації, отриманої членами групи.

5. Якщо про можливий випадок насильства проти учня повідомляється її батькам або опікунам, створення групи реагування є обов'язковим. Група має призначити батькам або опікунам зустріч для обговорення проблеми, під час якої батькам або опікунам може бути повідомлено про те, що можливий випадок насильства буде розслідуватися зовнішньою організацією для забезпечення об'єктивності розслідування. Необхідно вести протокол такої зустрічі.

6. Психолог повинен представити план надання допомоги учневі його батькам або опікунам, рекомендуючи щільну співпрацю під час його виконання.

7. Класний керівник повинен поінформувати батьків або опікунів дитини про обов'язок закладу повідомити про можливий випадок насильства компетентні органи (прокуратуру, поліцію тощо).

8. Після того, як класний керівник поінформував батьків, керівник закладу повинен повідомити про можливий злочин прокуратурі, поліції службі.

9. Відповідальність за подальші дії несуть органи, згадані у попередньому пункті.

10. Якщо про можливий випадок насильства проти дитини повідомляється батькам або опікунам, але факт такого випадку не підтверджується, батьки або опікуни дитини мають отримати інформацію про це в письмовій формі.

11. При реагуванні на повідомлення про випадок насильства розробляється таблиця вжитих заходів (втручання).

12. Усі працівники закладу та інші особи, яким стало відомо про випадок насильства або будь-які пов'язані з ним питання в межах своїх службових обов'язків, повинні зберігати конфіденційність, за винятком інформації, яка передається компетентним органам відповідно до порядку реагування.

3.5. Принципи захисту особистих даних дитини

1. Особисті дані дитини мають бути захищені, згідно з положеннями Закону України «Про захист персональних даних», 2010р.

2. Працівники закладу, які працюють з особистими даними дитини, повинні зберігати їхню конфіденційність і вживати заходів для їхнього захисту від несанкціонованого доступу.

3. Особисті дані надаються лише тим особам і організаціям, які мають на це право, згідно із законодавством, та відповідні повноваження.

4. Працівники закладу мають право працювати з особистими даними дитини та надавати їх в рамках розслідування.

5. Працівник закладу може використовувати інформацію про дитину з освітньою або навчальною метою лише за умови анонімності дитини та неможливості її ідентифікації за допомогою такої інформації.

6. Працівник закладу не має права надавати інформацію про дитину, її батьків опікунів представникам засобів масової інформації.
7. У виключних ситуаціях, якщо це є обґрунтованим, працівник закладу може звернутися до батьків або опікунів дитини за дозволом надати їхні контактні дані представникам засобів масової інформації. Такі дані надаються лише за умови отримання дозволу.
8. Працівники закладу не мають права надавати можливість представникам засобів масової інформації встановлювати контакт з дитиною.
9. Працівники закладу не мають права розмовляти з представниками засобів масової інформації про дитину, їхніх батьків чи опікунів. Це також стосується ситуацій, коли працівник закладу вважає, що його висловлювання не записуються.
10. У виняткових ситуаціях, якщо це є обґрунтованим, працівник закладу може мати розмову з представниками засобів масової інформації про учня або її батьків (опікунів) за умови згоди на це батьків (опікунів) у письмовій формі.
11. Представники засобів масової інформації можуть отримувати дозвіл на доступ до окремих приміщень закладу для підготовки матеріалів для ЗМІ за рішенням керівника закладу.
12. Приймаючи відповідне рішення, керівник повинен звернутися до адміністрації закладу з проханням підготувати приміщення закладу для роботи представників ЗМІ таким чином, щоб зйомка дітей у закладі була неможливою.

3.6. Принципи захисту зображень

Визнаючи право дітей на приватність і захист особистих інтересів, заклад повинен захищати зображення учнів.

1. Працівники закладу не мають права давати дозвіл на фото-, відеозйомку дітей або їх аудіозапис на території закладу без попередньої згоди батьків або опікунів дитини в письмовій формі.
2. Для отримання згоди батьків (опікунів) для фото-, відеозйомки дитини працівник закладу має звернутися до них, згідно з процедурою для отримання такого дозволу. Не дозволяється надавати представникам ЗМІ контактні дані батьків (опікунів) дитини без їхньої попередньої згоди.
3. Якщо зображення дитини є лише частиною великого зображення, наприклад, публічного заходу, пейзажу, зборів тощо, дозвіл батьків (опікунів) на фото-, відеозйомку не є необхідним.
4. Оприлюднення працівником закладу зображення дитини в будь-якому вигляді (фото-, відео-або аудіозапису) потребує попередньої згоди батьків або законних опікунів у письмовій формі.
5. Згаданий в п.1 дозвіл повинен містити дані про те, де буде оприлюднено запис або зображення та в якому контексті його буде використано (наприклад, що його буде розміщено на веб-сайті www.youtube.plz метою реклами закладу).

3.7. Принципи доступу дітей до мережі Інтернет

1. Надаючи учням доступ до мережі Інтернет, заклад зобов'язаний вжити всіх заходів для захисту їх від матеріалів, які можуть зашкодити їхньому належному розвитку, зокрема, має бути встановлено останню версію спеціального програмного забезпечення для такого захисту.
2. На території закладу учень може мати доступ до мережі Інтернет у таких випадках:
 - a. під наглядом вчителя на заняттях з вивчення комп'ютера;
 - b. без нагляду викладача - на комп'ютерах закладу освіти, призначених для цього (вільний доступ).
3. Коли учень отримує доступ до мережі Інтернет під наглядом працівника закладу, останній має розповісти учням про принципи безпечного користування мережею Інтернет. Крім того, працівник закладу відповідає за забезпечення безпеки учнів при використанні мережі Інтернет під час занять.

ї батьків
МОЖ
ДАНІ
НІЯ

4. На комп'ютерах закладу, призначених для вільного доступу до мережі Інтернет, мають бути постійно доступними навчальні матеріали з безпечного користування нею. Особа, відповідальна за безпечний доступ до мережі Інтернет, повинна надати кожному учневі індивідуальний логін (обліковий запис) і пароль, які дають їй змогу користуватися мережею Інтернет на території закладу, та пояснити учневі, що він не повинен повідомляти нікому свій логін і пароль

5. Доступ учнів до мережі Інтернет на території закладу має бути можливим лише через сервер закладу після того, як учень вводить свій індивідуальний логін і пароль.

6. Особа, відповідальна за доступ до мережі Інтернет, повинна забезпечити на території закладу на всіх комп'ютерах з доступом до мережі Інтернет встановлення та регулярне оновлення таких елементів:

- a. програмне забезпечення для блокування доступу до небажаних ресурсів;
- b. програмне забезпечення для контролю користування студентами мережею Інтернет;
- c. антивірусне програмне забезпечення;
- d. програмне забезпечення для блокування спаму;
- e. мережевий захист (брандмауер).

7. Програмне забезпечення, згадане в п.1, має оновлюватися відповідальною за це особою щонайменше один раз на місяць.

8. Відповідальна особа має щонайменше один раз на місяць перевіряти, чи не має небезпечних матеріалів на комп'ютерах з доступом до мережі Інтернет. Якщо такі матеріали виявлено, вона має визначити, хто використовував комп'ютер, коли було завантажено такі матеріали.

9. Відповідальна особа має повідомити класного керівника учня, який використовував комп'ютер для завантаження небезпечних матеріалів.

10. Педагог повинен провести розмову з таким учнем стосовно безпечного використання мережі Інтернет.

11. Якщо під час такої розмови консультант-педагог дізнається про зловживання стосовно учня, він має вжити заходів, описаних у Розділі II.

РОЗДІЛ IV. Контроль за реалізацією Стратегії

1. Керівник закладу призначає заступника директора з НВР особою, відповідальною за реалізацію Стратегії захисту учнів на території закладу.

2. Зазначена особа відповідає за контроль за реалізацією Стратегії, реагування на будь-які сигнали щодо її порушення, а також за внесення пропозицій стосовно внесення змін до Стратегії.

3. Кожні півроку відповідальна особа, згадана вище в п.1, повинна проводити загальний моніторинг рівня виконання вимог стратегії працівниками закладу. Під час проведення такого загального моніторингу працівники закладу можуть подавати пропозиції стосовно внесення змін до Стратегії та повідомляти про порушення її вимог на території закладу.

4. На основі результатів анкет працівників закладу відповідальна особа, згадана в п.1, має підготувати звіт та передати його керівникові закладу.

5. Враховуючи результати моніторингу, керівник закладу повинен внести необхідні зміни до Стратегії та повідомити про них працівників закладу.

РОЗДІЛ V. Заключні положення

1. КБОС набуває чинності з моменту його оприлюднення. Цю процедуру можна здійснити різними способами:

- обговорити в учнівському колективі, на педагогічній нараді, загальних батьківських зборах;
- розмістити інформацію на дошці оголошень,
- оприлюднити на сайті закладу;

2. Оприлюднення документа має відбутися таким чином, щоб він був доступний усім працівникам закладу.

3. Показниками виконання стандартів захисту дітей вважати:

Стандарт 1. Ліцей запроваджує та виконує Стратегію.

Стандарт 2. Ліцей здійснює нагляд за своїми працівниками для запобігання випадкам насильства проти дітей.

Стандарт 3. Ліцей проводить навчання своїх працівників з питань захисту дітей від насильства та надання їм допомоги в небезпечних ситуаціях.

Стандарт 4. Ліцей проводить навчання батьків з питань виховання без застосування насильства та захисту дітей від насильства.

Стандарт 5. У ліцей дітей навчають, які права вони мають і як вони можуть захистити себе від насильства.

Стандарт 6. Ліцей проводить моніторинг своєї діяльності та регулярно перевіряє її на відповідність прийнятним стандартам захисту дітей.

Розділ VI. Очікувані результати.

1. Основними ідеями освіти в ліцеї є забезпечення прав, свобод та інтересів дітей.
2. Учасники освітнього процесу ознайомлені із Кодексом безпечного освітнього середовища.
3. Ліцей - освітній ресурс і простір розвитку та співпраці.
4. Пріоритетним у роботі освітнього закладу - право на життя і здоров'я учасників освітнього процесу (учні, їхні батьки, педагоги). Побудова внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності.
5. Освітнє середовище навчального закладу є захищеним, безпечним для здобувачів освіти та працівників.
6. Впевненість батьків що у закладі освіти дитина навчається у безпечному освітньому середовищі.
7. Розуміння учасниками освітнього процесу основних складових безпечного освітнього середовища: безпечні й комфортні умови праці та навчання; відсутність дискримінації та насильства; створення інклюзивного і мотивувального простору.
8. Для формування безпечного середовища освітнього закладу першочергову роль відіграє наступність та безперервність змісту освітньої та науково-методичної діяльності ліцею щодо формування особистості, здатної приймати відповідальні рішення та робити самостійний життєвий вибір; виховання свідомого громадянина України.
9. В ліцеї знижені та усунені ризики пожежної небезпеки в закладі.
10. Розуміння учасниками освітнього процесу доцільності впровадження концепції КБОС.
11. Готовність учасників освітнього процесу сприймати дітей з особливими освітніми потребами, створення умов для їх навчання.
12. Ліцей - безпечна територія здобувачів освіти.
13. Учні та працівники закладу знають вимоги охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки та правила поведінки в надзвичайних ситуаціях, знають як надавати домедичну допомогу.
9. В ліцеї турбуються про наявність засобів забезпечення та організації як фізичного, так і емоційно-психологічного безпечного освітнього середовища для здобувачів освіти.
10. Учасники освітнього процесу вміють діяти чітко за процедурою, якщо з дитиною трапилося щось небезпечне.
11. В ліцеї напрацьовані матеріали комплексного планування і відпрацювання навичок впровадження КБОС.
12. В ліцеї детально проаналізовані сильні і слабкі сторони закладу освіти і складений комплексний план його вдосконалення;
13. В ліцеї ефективно діє практика залучення здобувачів освіти до життя закладу освіти, протидії насильству і булінгу.
14. Заклад освіти, використовуючи наявні інструменти і ресурси, вдосконалює безпечне освітнє середовище.

.....
У навчанні учнів варто передбачити теми, спрямовані на розвиток навичок уникнення потенційних небезпек, з якими вони можуть зустрітися як у реальному житті, так і в мережі Інтернет, а також на розвиток навичок подолання труднощів у своєму житті.

Орієнтовний перелік тем для навчання учнів:

- Як протистояти тиску та відстоювати власну позицію.
- Моя поведінка в конфлікті/небезпечній ситуації.
- Як будувати стосунки з однолітками.
- Правила безпеки в Інтернеті.
- Вчимося розуміти один одного.
- Як адаптуватися до нових умов/незнайомої ситуації.
- Насильство. Як його уникнути?
- Взаєморозуміння - гарантія твоєї безпеки.
- Маніпуляції та захист від них.
- Для чого потрібна конкуренція в групі
- Вчимося довіряти один одному.
- Безпечний заклад освіти. Маски булінгу.
- Конфлікт і взаємодія.
- Первинна соціальна профілактика торгівлі людьми в рамках «Тижня запобігання протидії торгівлі людьми
- Протидія та профілактика домашнього насильства у відношенні дітей.
- Профілактика булінгу в освітньому середовищі

Орієнтовний перелік тем для навчання батьків:

- Булінг у ліцеї: як діяти батькам?
- Заклад освіти, батьки, студенти-як сформувавши взаємини?
- Безпечний Інтернет.
- Попередження насильства, жорстокості в сім'ї або дитинство починається з любові.
- Як правильно подолати свою та чужу агресію?
- Методи позитивної дисципліни.
- Як навчитися довіряти власній дитині або поговоримо про довіру.
- П'ять шляхів до серця дитини.
- Поняття безпеки. Безпека освітнього середовища.

Орієнтовний перелік тем для навчання вчителів:

- Цькування у закладі: як лікувати класний колектив від булінгу.
- Особливості підтримки учнів і їхніх сімей у ситуації домашнього насильства.
- Як уникати конфліктів з учнями?
- Педагогіка партнерства.
- Як подолати агресію учнів?
- Як згуртувати/ здружити учнівський колектив?
- Майстерність педагогічного спілкування.
- Безпечне освітнє середовище.
- Принципи захисту особистих даних учнів, їх зображень.